

# TALLINNA POLÜTEHNİK

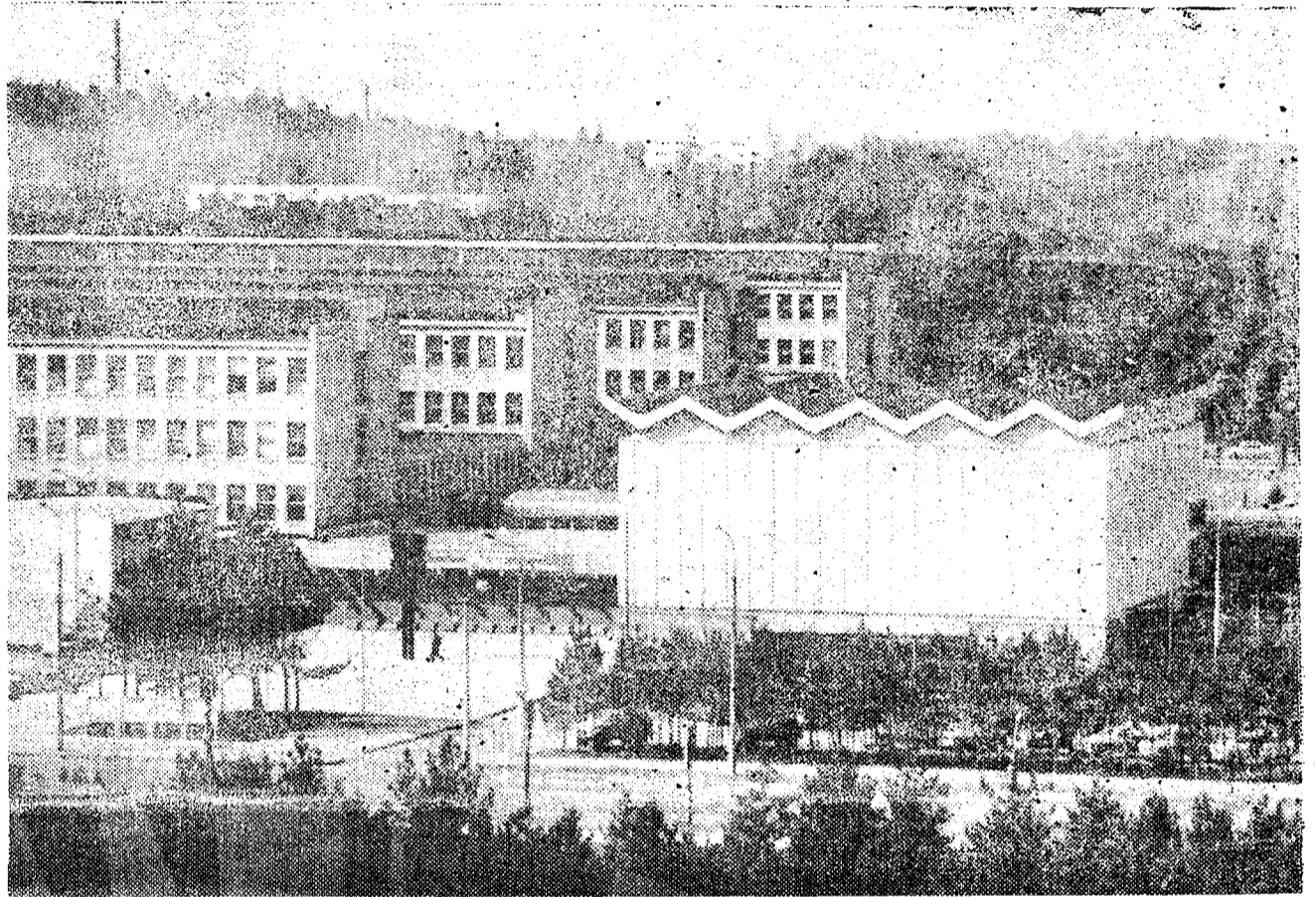
TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 2 (1188)

Ilmub 1949. a. aprillist

Reede, 17. jaanuar 1986

Hind 2 kop.



## NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi SEADLUS

Tallinna Polütehnilise Instituudi autasustamise kohta  
Tööpunalipu ordeniga

Kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistide ettevalmistamisel ja teadusuuringute arendamisel saavutatud edu eest autasustada Tallinna Polütehnilist Instituuti Tööpunalipu ordeniga.

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi esimees  
A. GROMŌKO  
NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär  
T. MENTESAŠVILI

Moskva, Kremli  
13. jaanuaril 1986.

## УКАЗ

### ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР

О НАГРАЖДЕНИИ ТАЛЛИНСКОГО  
ПОЛИТЕХНИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА ОРДЕНОМ  
ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ

За успехи, достигнутые в подготовке высококвалифицированных специалистов и развитии научных исследований, наградить Таллинский политехнический институт орденом Трудового Красного Знамени.

Председатель Президиума Верховного Совета СССР  
А. ГРОМЫКО.  
Секретарь Президиума Верховного Совета СССР  
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.  
13 января 1986 г.

TALLINN. EHITAJATE TEE 5. TALLINNA POLÜTEHNILINE INSTITUUT. REKTOR BORIS TAMM. PARTEIKOMITEE SEKRETÄR AADU TALTS. KOMSOMOLIKOMITEE SEKRETÄR EDUARD SAUL. AMETIÜHINGUKOMITEE ESIMEES MARI LINK.

LUGUPEETUD TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI ÕPPEJÕUD, ÜLIÕPILASED JA TEENISTUJAD!

ÕNNITLEN TEID KOGU SÜDAMEST KÕRGE RIIKLIKU TUNNUSTUSE, TÖÖPUNALIPU ORDENIGA AUTASUSTAMISE PUHUL. TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUT ON PÄLVINUD SELLE TÕHUSA PANUSE EEST KVALIFITSEERITUD INSENERIDE JA ÕKONOMISTIDE ETTEVALMISTAMISEL RAHVAMAJANDUSELE. MÄRKIMISVÄÄRNE ON INSTITUUDI OSA TEHNILISE

MÖTTE ARENDAMISEL MEIE VABARIIGIS NING TEADUSLIK-TEHNILISE PROGRESSI KIHENDAMISEL. INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI JUHTIMISEL ON SAAVUTATUD TÕSISEID EDUSAMME ÜLIÕPILASNOORSOO IDEELIS-POLIITILISEL KASVATAMISEL NING ÜHISKONDLIKU AKTIIVSUSE TÕSTMISEL. SOOVIN EDASISEKS EDU JA KORDAMINEKUID PARTEI POOLT PÜSITATUD ÜLESANNETE LAHENDAMISEL, UUSI SAAVUTUSI LOOMETÖODES. SUURENEGU TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI KOLLEKTIVI OSA VEELGI MEIE ÜHISKONNA SOTSIAALMAJANDUSLIKU ARENGU KIHENDAMISEL.

EKP KK I SEKRETÄR  
KARL VAINO

## ÕNNITLUS — TELEGRAMMID

ÕNNITLEN SÜDAMEST INSTITUUDI REKTORAATI, PARTEI- JA KOMSOMOLIORGANISATSIOONI, TEADLAS-PEDAGOOGILIST PERET JA KOGU KOLLEKTIVI INSTITUUDI AUTASUSTAMISE PUHUL TÖÖPUNALIPU ORDENIGA.

SELLE KÕRGE AUTASU ON INSTITUUT PÄLVINUD OMA TEGEVUSE 50-AASTASE TÖÖ TULEMUSENA, OLLES MEIE VABARIIGI INSENERIMÖTTE KASVULAVAKS. SELLE AJA JOOKSUL ON VÄLJA KASVANUD TUGEVI INSENER-TEHNILISE MÖTTE KOOKOND, KES ON SAAVUTANUD NII KODUMAISE KUI KA RAHVUSVAHELISE TUNNUSTUSE JA VÕIB OLLA ÜHKUSEKS IGALE TEHNILISELE KÕRKOOLILE.

INSTITUUDI TÕDE JA TEGEMISTEGA ON SUUREL MÄÄRAL SEOTUD MEIE RAHVAMAJANDUSE EDUSAMMUD NING TEADUSLIK-TEHNILINE TASE.

SOOVIN EDU JA JÕUDU KOGU INSTITUUDI KOLLEKTIVILE KÕRGE KVALIFIKATSIOONIGA INSENERIDE ETTEVALMISTAMISEL, MAJANDUSLIKE JA POLIITILISTE TEADMISTE JA OSKUSTE ÜHENDAMISEL INSENERI PRAKTILISES TÖÖS, INMILLIKU ÕNNE JA TUGEVA TERTVIST IGALE KOLLEKTIVI LIKMELE.

ENSV MINISTRITE  
NÕUKOGU ESIMEES  
BRUNO SAUL

# PIDULIK MIITING



Instituudi aula. 15. jaanuar 1986. Kell 10.00. Kõik on tavalisest ärevam ja pidulikum. Ärevamad ja pidulikamad tavalisest on ka meie kollektiivi liikmete näod. Kohe-kohe algab Tallinna Polütehnilise Instituudi miiting, pühendatud instituudi autasustamisele Tööpunalipu ordeniga.

Presiidiumilaua taga võtavad istet Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja Peeter Palu, Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee õppe- ja teadusastutuste osakonna juhataja Aili Aben ning juhataja asetäitja Väino Rajangu, EKP Tallinna Linnakomitee sekretär Ahto Vellamaa, Eesti NSV kõrge ja keskerihariduse minister Ilmar Nuut, rektor Boris Tamm, parteikomitee sekretär Aadu Talts, Nõukogude Liidu kangelane instituudi vanemolümpetaja Viktor Kozlov, komсомолkomitee sekretär Eduard Saul, ametiühingukomitee esimees Mari Link.

Miitingu avab Aadu Talts. Ta ütleb nii: «Täna oleme kogunud instituudi aulasse, et tähistada väga tähtsat sündmust meie kollektiivi elus ja tegevuses. 1986. aasta on kogu nõukogude rahvale murranguline ja tähtis aasta, s. o. aasta, kui NLKP tähtsaimal foorumil, tema 27. kongressil formuleeritakse lõplikult kongressieelsel perioodil välja töötatud ja rahva poolt läbi arutatud otsustava

iseloomuga, nõukogude rahvas edasiviivad ettevõtmised nii teaduslik-tehnilises kui ka rahva elujärje edasise parandamise mõttes. Aasta 1986, kui me tähistame vabariigi tehnikakõrgkooli 50. aastapäeva, algas meile ja kõigile, kes on meiega üht või teistviisi sidemetes, märkimisväärselt, hästi ja innustavalt. 13. jaanuaril kirjutati NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe A. Grom'ko ja sekretäri T. Mentešavili poolt alla NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus Tallinna Polütehnilise Instituudi autasustamise kohta Tööpunalipu ordeniga. Kõrge autasu anti selle eest, et oleme valmistanud kõrge kvalifikatsiooniga spetsialiste ja saavutanud edu teadustöös. Anti selle eest, et oleme tähtsustanud

Miiting on avatud. Kõlavad hüüdnid. Meeskoorilt Villem Kapi «Laul tõuseb tervituseks».

Sa saab Tallinna Polütehnilise Instituudi rektor akadeemik Boris Tamm. Ta lausub, et täna on väga tähtis ja rõõmus miiting, ning et esimesed mõtted, mis sel puhul pähe tulevad, on tänu parteile ja valitsusele, et meie tagasihoidlikku panust suure maa arengusse on nii kõrgelt hinnatud. Tulevad meelde tänusõnad kõikidele neile tipikatele, kes enne meid ja ka praegu meiega koos 50 aasta jooksul on aidanud seda hariduse ja teaduse «majakest»

kokku laduda. Tuleb meelde ka see, et autasu on omistatud väga tähelepanuväärsel ajal, kui lähemas on EKP XIX ja NLKP XXVII kongress, see on per.oodil, kui kogu rahvas NLKP juhtimisel on hakanud seadma sootuks uusi sihte lähivalt intensiivistamise nõudest. Rektor ütleb, et need sihid paljuski baseeruvad meie instituudi igapäevase tegevuse alusel, s. o. teaduslik-tehnilise progressi arendamisel.

«See suur autasu on au, kõrge tunnustus tehtud töö eest,» kõneleb Boris Tamm, «kuid ka suur kohustus. Tööpunalipu ordeniga autasustamine sümboliseerib seda, et nüüdsest peale on TPI vastu võetud Nõukogude Liidu kõige väärikamate kõrgkoolide hulka, tunnustatud Nõukogude Liidu kõrgkoolide raudvaraks.»

Edasi mainib rektor, et uute tõsiste kohustuste valguses peab mõtlema ka selle üle, mida me veel ei ole suutnud teha, ja mis kõige lähemal ajal vajaksid tegemist:

- parandada õppe-kasvatustööd, innustada üliõpilasi paremini õppima, panna tudengid rohkem ISE töötama, et nad saaksid parema ettevalmistuse, kui seni, resultatiivseks tööks rahvamajanduses;
- tõsta õppejõudude loengute ja praktikumide läbiviimise taset, õppejõudude meisterlikkust annab alati lihvida, rohkem levitada eesrindlike õppejõudude

kogemusi, saavutada inimlik, mõistev suhtumine õppejõudude ja tudengite vahel;

- kriitilisemalt suhtuda teadustöösse, kiiremini ja efektiivsemalt evitada teadustöö tulemusi rahvamajandusse, et tõuseks tulu, uute tehnoloogiate, uute rivistade, seadmete, meetodite, majandus- ja majandamismetodite rakendamine, teadlased ise peavad üles näitama maksimumalt initsiatiivi, et rahuldada oma vabariigi vajadusi;
- väga on vaja teadlaste tehnilistes teadvustes luua soodsad tingimused mitmesuguste teaduskoolkondade arenguks põhivundades, mis kinnistaks õppejõudude kaadrit, suudaks selle veelgi monoliitsemaks.

Lõpetuseks tänab rektor Boris Tamm vabariigi parteiorganisatsiooni ja valitsust, Tallinna linna ja Oktoobri rajooni võimuorganeid hoolitsuse ja abi eest, mida oleme tunnetanud valmistudes oma 50. aastapäeva tähistamiseks.

Rektor soovib instituudi kollektiivi liikmetele õnne ja töötuju.

Tervituskõnedega esinevad Ilmar Nuut, Viktor Kozlov ja ehitusteaduskonna diplomand Silvia Jors.

Aadu Talts teatab, et telegrammi teel on meid õnnitanud EKP KK I sekretär Karl Väino, Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees Bruno Saul, Eesti NSV Teaduste Akadeemia,

Tallinna Pedagoogiline Instituut, Tartu Riiklik Ülikool, Paldiski rajooni juhtkond, Rakvere rajooni juhtkond, ENSV Metsamajanduse- ja Looduskaitse Ministeerium, ENSV Kirjastuskomitee, Kirovi-nim. NKK jpt.

ELKNÜ TPI Komitee sekretär Eduard Saul loeb ette rektoraadi ja ühiskondlike organisatsioonide PÕÖRDUMISE instituudi kollektiivi poole.

Meeskoorilt kõlab Gennadi Podelski «Laul Len'nist».

Lõpusõnad Aadu Taltsilt. «Lubage miitingust osavõtjate, kogu instituudi kollektiivi nimel veel kord tänada NLKP KK ja Nõukogude valitsust kõrge autasu puhul. Samuti avaldame sügavat tänu vabariigi kõigile kõrgemalaseivale partei- ja valitsusorganitele usalduse ja abi eest, mis võimaldas meid nii kõrgelt hinnata.

Kollektiivi nimel avaldan veendumust, et me selle suure usalduse õigustame teaduslik-tehnilise progressi kiirendamiseks vajaliku kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistide ettevalmistamisel.

Instituudi töötajatele tehtud töö eest palju tänu.

Innustagu NSV Liidu valitsuse autasu meid töötama paremini ja veelgi kvaliteetsemalt.»

Miiting on lõppenud.

Tööd Tööpunalipu ordeniga autasustatud Tallinna Polütehnilises Instituudis jätkuvad.

## TPI REKTORAADI JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE PÕÖRDUMINE INSTITUUDI KOLLEKTIIVI POOLE

Lugupeetud instituudi õppejõud, üliõpilased, teadurid, teenistujad ja töölised!

Tallinna Polütehnilist Instituuti on kõrgharidusega spetsialistide ettevalmistamisel ja teadusuuringute arendamisel saavutatud edu eest autasustatud kõrge riikliku autasu — Tööpunalipu ordeniga. Instituudi kollektiivi pingeline töö aastakümnete vältel, XI viisaastaku ülesannete täitmisel on kannud head vilja. Sotsialistlike ülemineku ja tema täiustamise perioodil on TPI andnud rahvamajandusele ligi 30 tuhat kõrge kvalifitseeritud spetsialisti. Tänu partei ja valitsuse hoolitsusele on tugevnenud instituudi materiaalne baas; oluliselt on suurenenud teadusuuringute maht ja instituut on muutunud tunnustatud teaduskeskuseks. TPI on hõivanud väärika koha NSV Liidu tehnikakõrgkoolide seas.

Kõrge riiklik autasu — Tööpunalipu orden kohustab aga instituudi kollektiivi saavutama veelgi enamat kõigis töösuundades.

## ÕPPE-KASVATUSTÖÖ alal kutsume üles jätkuvalt tegele-

ma õpetamise kvaliteedi parendamisega, pöörates erilist tähelepanu üliõpilaste teadmiste laiendamisele teaduse ja tehnika kaasaegsete saavutuste osas; tagama, et iga TPI lõpetaja erialane ettevalmistus oleks teaduse ja tehnika tänapäevanõuete tasemel; saavutama, et meie instituudi lõpetajad oleksid mitte ainult head spetsialistid, vaid ka ideelis-poliitiliselt arenenud ja NLKP ning nõukogude rahva üritusele ustavad ühiskonnaliikmed.

TEADUSTÖÖ alal eeloleval viisaastakul tunduvalt suurendada teadusliku uurimistöö mahtu ja tõstma selle efektiivsust ning veelgi aktiivsemalt võitlema teadussaavutuste kiirema juurutamise eest rahvamajandusesse.

Kutsume üles instituudi kollektiivi tõstma töö organiseerituse taset, töö- ja õppedistsipliini selleks, et hoida kõrgel Tööpunalipu ordeniga Tallinna Polütehnilise Instituudi au ja väärikust. Mobiliseerida kogu instituudi kollektiiv uute töösaavutustega vastu võtma EKP XIX ja NLKP XXVII kongressi poolt kavandatu alluviimist.

Valmistudes tähistama TPI 50. aastapäeva, kutsume instituudi õppejõude, üliõpilasi ja teenistujaid üles aktiivselt osa-

lema VI õppekorpuse, uue ühiskondliku ja teiste aastapäevaobjektide ehitamises ning töötama siin ühiskondlikus korras kokku 150 000 töötundi.

Seltsimehed õppejõud, üliõpilased, teadurid, teenistujad ja töölised. Meie parem töö ja teadlikum tegevus on parim vastus, mida me saame avaldada parteile ja valitsusele meie kõrge autasu — Tööpunalipu ordeni andmise eest!

## ОБРАЩЕНИЕ РЕКТОРАТА И ОБЩЕСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ ТПИ К КОЛЛЕКТИВУ ИНСТИТУТА

Уважаемые преподаватели, студенты, ученые, служащие и рабочие института!

За успехи, достигнутые в области подготовки специалистов и развития научно-исследовательских работ Таллинский политехнический институт удостоен высокой правительственной награды — ордена Трудового Красного Знамени.

Напряженная работа института в течение десятилетий дает ощутимые результаты. За годы социалистического развития Таллинский политехнический институт дал народ-

ному хозяйству почти тридцать тысяч высококвалифицированных специалистов. Благодаря заботе партии и правительства укрепилась материальная база института, существенно увеличился объем научно-исследовательских работ, институт стал признанным научным центром и занял почетное место среди технических вузов страны.

Высокая правительственная награда — орден Трудового Красного Знамени обязывает коллектив института к еще большим свершениям во всех областях.

В сфере общественно-воспитательной работы призываем к дальнейшему совершенствованию качества учебной работы, обращая особое внимание на расширение знаний студентов в области современной науки и техники; чтобы специальная подготовка каждого выпускника ТПИ соответствовала уровню современности; чтобы наши выпускники имели бы не только хорошую профессиональную подготовку, но и идейно-политическое развитие, были бы достойными членами общества, верными идеям партии и правительства.

В сфере научной работы в предстоящую пятилетку значительно увеличить объем научно-исследовательских работ,

повысить их эффективность и еще активнее бороться за скорейшее внедрение научных достижений в народное хозяйство.

Призываем коллектив института поднять уровень организованности, рабочую и учебную дисциплину, быть патриотом своего вуза. Мобилизовать все силы, чтобы новыми трудовыми достижениями претворять в жизнь все, что будет намечено на XIX съезде КПЭ и XXVII съезде КПСС.

В период подготовки к встрече 50-летнего юбилея ТПИ призываем преподавателей, студентов и служащих активно участвовать в строительстве VI учебного корпуса, нового общежития и других юбилейных объектов, обработать здесь на общественных началах в общей сложности 150 тысяч часов.

Товарищи преподаватели, студенты, ученые, служащие и рабочие института! Наша отличная работа и сознательная деятельность будут достойным ответом на вручение нам высокой награды — ордена Трудового Красного Знамени.

MIDA TÄHENDAB TÖÖPUNALIPU ORDEN KOGU INSTITUUDI KOLLEKTIVILE?

Kõrge üliõpilane autasu tähendab eelkõige suurt üldrahvalikku tunnustust, aga samal ajal ka suurt kohustust rahva ees. Kohustust täita oma ülesandeid senisest veelgi paremini.

ÜHE LAUSEGA — MIS ON TALLINNA POLÜTEHNILINE INSTITUUT?

Tallinna Polütehniline Instituut on tehniline kõrgkool, mis valmistab ette insenere ja ökonomiste rohkem kui 30 erialal, kattes seega meie vabariigi tähtsamate rahvamajandusharude vajadused, samuti on TPI vabariigi suurim tehnika-teaduslikke uurimusi viljelev teadusasutus.

KUI PALJU ON NEID SPETSIALISTE, KES 50 AASTA JOOKSUL ON SAANUD MEIE INSTITUUDI KOOLITUSE? Natuke üle 28 000.

TALLINNA POLÜTEHNILINE INSTITUUT VÕRRELDES TEISTE NSV LIIDU TEHNİKAKÕRGGKOLIDEGA?

Kõigiga meid võrrelda ei saagi. Saab võrrelda polütehniliste instituutidega, mis omavad kindlat ülesannet — olles teatud konkreetse piirkonna ainus (põhi, juhtiv) tehnika-kõrgkool varustada oma piirkonda noorte tehnikaspetsialistidega, teenindada piirkonna tehnikat ja teadust.

Meie piirkonnaks on Eesti NSV. Suuruse poolest oleme keskmiste hulgas (üle poole on meist väiksemad). Ühegi põhilise näitaja poolest ei ole me teistest kehvemad. Üliõpiliselt oleme ikka au sees olnud. Ea poolest kuulume vanema poole sisse.

MIDA TÄHENDAB TALLINNA POLÜTEHNILINE INSTITUUT TEILE?

On olnud minu õpetajaks. Seejärel leivaisaks. Seejärel vaatasin teda 17 aastat eemalt, Teaduste Akadeemiast. Töötasin lühikest aega ka tunnitasu alusel. 1976. aastast olen jälle tagasi. Seda tähendabki.

MIS ON VIIMASE VIIIE AASTA SUUREMAD MUUDATUSED INSTITUUDI ELUS?

Arvan, et üheks rõõmustavaks muudatuseks on õppejõudude kvalifikatsiooni tõhus tõus, eriti just teadusdoktorite osas.

Veel positiivne — jalad on alla saanud arvutustehnika, selle kasutamine ja rakendamine nii õppe-, kui teadustöös. Oleme n. ö. küürust üle saanud; teame, kuidas edasi.

Negatiivne — sisseastujate kontingent on jäänud nii arvuliselt kui ka kvaliteeditult vaesemaks.

Meil ei olnud veel õigusi, et rakendada mitmeid meetmeid kaasaegse hariduse paremustamiseks. See tähendab, ei saanud teha, mida oleks tahtnud. Näiteks avada süvendatult matemaatika õppimise kursusi.

MIS ON VIIMASE VIIIE AASTA SAAVUTUSED?

Et täitsime viisaastakuplaani spetsialistide väljalaske osas. Keskmise inseneri kvaliteet on heal tasemel.

Arvutustehnika. Suutsime selles osas oma asutuse teistmoodi mõtlema panna.

Teadusdoktorite juurdekasv. Oleme müünud mitu litsentsi.

Meie teadlased on saanud NSV Liidu riikliku preemia, NSV Liidu Ministrite Nõukogu preemia, Nõukogude Eesti preemiaid, ÜLKNÜ preemia, ELKNÜ preemiaid.

MILLISED ÜLESANDED TEIE ARVATES VAJAKSID KIURET LAHENDAMIST, ET ÕIGUSTADA KÕRGET TUNNUSTUST?

Neid on palju.

Ühest küljest õppe-metoodilised probleemid. Anda üliõpilastele rohkem võimalusi teadmiste praktiliseks omandamiseks, vähendada puhtloengulist koormust. Aga nõudeid tööaruannete esitamisel (olgu see siis arvestus, kontrolltöö, projekt, eksam) tuleks hakata tõstma!

Edaspidi ei ole tarvis keskmisi insenere, on vaja ainult HÄID INSENERE.

Teiseks, on vaja arendada materiaal-tehnilist baasi, et õppimisvõimalused oleks paremad, et õppetööd abistav tehnika oleks parem.

Kolmandaks, on vaja sügavalt muuta juhtimise-, finantseerimis-, töö normeerimis- ja aruandmispoliitikat ning saada suuremaid vabadusi asjade operatiivseks otsustamiseks kohapeal.

Aga kõige tähtsam, et iga meie noor spetsialist oleks kõrge moraalliga, oma kodumaa patrioot, ühiskondlikult aktiivne, suure vastutustundega organisaator.

TALLINNA POLÜTEHNILINE INSTITUUT JA INTENSIIVISTAMISE NÕUE?

Et üliõpilased saaksid oma viimaste kursuste «treeningu» parimate materjalide, parimate tehniliste vahendite, parima arvutustehnika ja uuemate planeerimise — juhtimise meetoditega, mis tagaks instituudist väljatuleva noore spetsialisti suutlikkuse tunda kaasaegse tehnika viimaseid vahendeid ja meetodeid, võimaldaks tal üksi ära teha paljude töö. Ja veel, et mida noor spetsialist ka ei teeks, annaks ta igal juhul välja ülimalt kvaliteetse produkti.

Teadustöö poolelt — instituudi teadlaste sellist produktiivsust, mis aitaks meie vabariigi majandusel efektiivselt ja kiirelt üle minna intensiivse arengu teele. Selleks on uued tehnoloogiad, täiesti uued tootmis- või juhtimismeetodid, uued aparaadid. Näiteks võib tuua meie pulbermetallurgia, biokeemia, elektroonika jpt.

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI EDASISED ARENGUSUUNAD XII VIISAASTAKUL?

On eelkõige ja nii või teisiti seotud partei ja valitsuse intensiivistamise strateegiaga.

Vast veel mõned märksõnad: robotitehnika, arvutustehnika, insenerigeneetika, digitaalsed juhtimissüsteemid, uued auru-generaatorid, uued majandusmeetodid jne., jne.

LÕPETUSEKS?

Õnnetlen üliõpilasi, õppejõude, töölisi, teenistujaid, kõiki instituudi töötajaid suure autasu puhul.

Soovin, et selle kõrge tunnustusega kaasneks igapäev, iga meie kollektiivi liikme vastutustunde kasv.

Kui igapäev hakkab suurema vastutustundega suhtuma oma töösse, muutub ka TPI kvaliteet veelgi paremaks.

# VASTAB TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI REKTOR AKADEMIK BORIS TAMM



Отвечает

ректор

Таллинского  
политехнического

института

академик

Борис Георгиевич

Тамм

ЧТО ОЗНАЧАЕТ ЭТА НАГРАДА ДЛЯ ВСЕГО КОЛЛЕКТИВА ИНСТИТУТА?

— Высокая правительственная награда означает в первую очередь всенародное признание, но в то же время и большую ответственность перед всем народом, обязательство выполнять свои задачи еще лучше, чем прежде.

КАК ВКРАТЦЕ МОЖНО ОХАРАКТЕРИЗОВАТЬ ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ?

— ТПИ — технический вуз, подготавливающий инженеров и экономистов более чем тридцати специальностей, удовлетворяя тем самым нужды важнейших отраслей нашей республики. В то же время ТПИ крупнейшее научно-исследовательское учреждение Эстонской ССР.

СКОЛЬКО СПЕЦИАЛИСТОВ ЗАКОНЧИЛО ИНСТИТУТ ЗА ПРОШЕДШИЕ ПЯТЬДЕСЯТ ЛЕТ?

— Немногим более 28 тысяч.

КАК ВЫГЛЯДИТ НАШ ИНСТИТУТ В СРАВНЕНИИ С ДРУГИМИ ВУЗАМИ СТРАНЫ?

— Сузим круг, сравнивая не со всеми, а только с политехническими институтами, перед которыми стоят конкретные задачи. А именно: будучи ведущим техническим вузом в своем регионе, обеспечивать его молодыми специалистами, обслуживать технику и науку региона. Нашим регионом является Эстонская ССР. Ни по одному из основных показателей мы не отстаем от других, всегда были в почете. По возрасту мы принадлежим к старшему поколению технических вузов, по величине — в числе средних.

КАКИЕ КРУПНЕЙШИЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ЖИЗНИ ИНСТИТУТА ПРОИЗОШЛИ ЗА ПОСЛЕДНИЕ ПЯТЬ ЛЕТ?

— Думаю, что в числе благоприятных изменений надо назвать неуклонный рост квалификации преподавателей, увеличение числа докторов наук. Еще один положительный момент — увеличилось применение и использование вычислительной техники как в учебной, так и в научной работе. Но есть и негативные явления: контингент поступающих стал беднее — как по количеству, так и по качеству. У нас не всегда есть возможность применять меры для улучшения качества образования, не всегда мы можем сделать то, что хотим. Например, не смогли открыть курс с углубленным изучением математики.

КАКОВЫ ВАЖНЕЙШИЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ПОСЛЕДНЮЮ ПЯТИЛЕТКУ?

— Достижений немало. То, что несмотря на вышеназванное ослабление контингента мы смогли выполнить пятилетний план по выпуску специалистов с хорошим уровнем знаний. Далее — вычислительная техника, наметился прогресс в ее освоении и применении. Как достижение отметим и прирост докторов наук. Наши ученые за успехи в области науки и техники получили Государственную премию Совета Министров СССР, премии Советской Эстонии, премию ВЛКСМ и премии ЛКСМЭ.

КАКИЕ ЗАДАЧИ, НА ВАШ ВЗГЛЯД, ТРЕБУЮТ СКОРЕЙШЕГО РАЗРЕШЕНИЯ, ЧТОБЫ ОПРАВДАТЬ ВЫСОКОЕ ПРИЗНАНИЕ?

— Во-первых, разрешение учебно-методических проблем. Следует дать специалистам больше возможностей овладеть практическими знаниями, уменьшать чисто лекционную нагрузку, а требования к оформлению отчетов (пусть это будет контрольная работа, зачет, курсовой проект) надо повысить. Нам не нужны посредственные инженеры, требуются только ХОРОШИЕ ИНЖЕНЕРЫ.

Во-вторых, нужно развивать материальную базу, чтобы лучше обеспечить учебный процесс техническими средствами.

В-третьих, следует коренным образом изменить всю административную, финансовую, отчетную и трудовую политику, чтобы добиться большей свободы для оперативного принятия решений на местах.

А самое главное — чтобы каждый наш выпускник был человеком высокой морали, патриотом, общественно активным, организатором с большим чувством ответственности.

КАК ПРИМЕНИТЬ К РАБОТЕ ИНСТИТУТА ТРЕБОВАНИЯ ИНТЕНСИФИКАЦИИ?

— Надо, чтобы студенты могли использовать в практических занятиях последних курсов лучшие материалы, лучшие технические средства, лучшую вычислительную технику, новейшие методы планирования и управления. Это обеспечит выходящему из института молодому специалисту умение осваивать последние достижения науки и техники.

Что касается научной работы, то здесь следует обеспечить такую результативность, которая помогла бы экономике республики эффективно и быстро встать на путь интенсивного развития. Это могут быть и новые технологии, новые аппараты, новые методы производства и управления. В качестве положительного примера можно привести такие направления в нашей научной работе, как порошковая металлургия, биохимия, электроника и другие.

КАКОВЫ НАПРАВЛЕНИЯ ДАЛЬНЕЙШЕГО РАЗВИТИЯ ТПИ НА 12-Ю ПЯТИЛЕТКУ?

— К сказанному выше можно добавить: робототехника, вычислительная техника, гениальная инженерия, новые парогенераторы, новые методы планирования.

И В ЗАКЛЮЧЕНИЕ?

— Поздравляю студентов, преподавателей, служащих, рабочих — всех сотрудников института с высокой наградой. Желаю, чтобы высокое признание сопровождалось бы ростом чувства ответственности, ростом качества работы.

# INSTITUUT ИНСТИТУТ

**AUTOMAATIKATEADUSKONNA DEKAAN DOTSENT TOOMAS RANG:**

Tööpunalipu orden tähendab automaatikateaduskonnale sedasama, mis tervele TPI-le, suurt au ja eks see kohustab meid edaspidi oma tööd tegema autasu vääriliselt.

Meie teaduskond on seoses läheneva 50. aastapäevaga astunud väga tubli sammu edasi arvutustehnika muresemisel ja ka rakendamisel. Esiteks, tänu TPI arvutuskeskuse valmimisele said kaks meie teaduskonna kateedrit võimaluse kolida suurele arvutile lähemale. Konkreetsetel elektronarvutite kateeder, kelle teadus- ja õppetöö on otseselt seotud arvutite ja arvutustehnikaga. Selle kateedri üks osa teadustööd tegevat personalist asub nüüd uues arvutuskeskuses, tõesti lähedal kaasaegsele tehnikale. Samuti on arvutuskeskuses oma ruumid automaatika kateedril, mis on ka kaudselt seotud arvutustehnikaga, rohkem küll rakendusliku küljega — arvuti enda ja tema probleemidega. Tänu arvutuskeskuse lahkumisele on meie teaduskonna kõikidele kateedritele loodud tugipunktid suure arvuti kasutamiseks. See on ka loomulik, sest automaatikateadustöö baseerub ikkagi väga suurel määral arvutil. Näiteks, lepingulised uurimistööd põhinevad ligi 50% arvutile. Riistvara, s. o. arvutustehnika enda poole pealt peab ütlema, et viimasel ajal on meil rõõmustavaid sündmusi olnud ridamisi. Enamus rõõmust on küll seotud elektronarvutite kateedriga, kuid teisedki kateedrid on saanud uut tehnikat. Konkreetsetel aastal saabus raadiotehnika kateedri arvuti SM-4, mis on üles pandud ja töötab. Mõeldud nii lepingulise kui ka uurimistöö tegemiseks (suhtarvus umbes 50%—50%). Selle aasta alguses saabus arvutite kateedri suur arendussüsteem arvuti SM-14-20 baasil. Süsteemi hakatakse tasapisi üles panema ning selle abil on plaanis luua teaduskonnas kaasaegsed õppelaborid, nagu süsteemide ja seadiste automatiseeritud projekteerimine, mikroprotsessoritehnika, tarkvara väljatöötamine ja katsetamine. Toonitan, et need ei saa olema teaduslaborid, vaid just õppelaborid, kus tudengitele kaasaegse tehnika baasil näidatakse kätte, kuidas insener peab töötama ning antakse ka vastav võimalus seda tööd teostada. Peale selle sai elektronarvutite kateeder firmalt «Phillips» kaks mikroprotsessorite arendussüsteemi. Need lähevad küll põhiliselt kasutusele teadustöös, kuid nende arendussüsteemide peal teevad oma tööd ka osa diplomande ja võib-olla ka mõningad lepingulistes uurimistöödes osalevad tudengid. Automaatikateaduskonnale väga rõõmustavaks sündmuseks kujunes 10. jaanuar, kui elektroonika kateedri juurde otsustati luua tehase «Punane RET» baasil nn. baaskateeder, kusjuures «ajud on meie poolt ja raud sealtpoolt».

Et õigustada saadud Tööpunalipu ordenit, peab meie teaduskond tõstma oma teadusliku uurimistöö kvaliteeti ja ka kvantiteeti, ning loomulikult peab rohkem tähelepanu pöörama tudengite süvendatud koolitamisele, eriti erialainete süvendatud koolitamisele. Püüame usaldust õigustada ja edaspidi töötada veel paremini.

**FÜÜSIKA KATEEDRI PROFESSOR PEETER KUKK:**

TPI kui tehnilise kõrgkooli näo määrab mitte ainult väljalastav insenerikaader, vaid ka olemasolev teaduspotsentsiaal. Oma panuse selles osas on andnud ka TPI pooljuhtmaterjalide uurijad, kes küll administratiivselt on jaotatud kahe kateedri — füüsika ja füüsikaline keemia — vahel, kuid sisuliselt moodustavad ühtse terviku. See kollektiiv, kes moodunud aastal tähistas veerandsajandat tegevusuubelit, on oma fundamentaaluuringutega (üle 400 publikatsiooni) loonud uue uurimissuuna pooljuhtmaterjaliteaduses ja NSVL TA teadusnõukogude kaudu koordineerib vastavasisulist uurimistööd kogu NSV Liidu ulatuses. Arendatakse koostööd meie maa juhtivate teaduskeskustega (Moskva ja Leningradi ülikoolid, Sverdlovski Keemiainstituut, Kiievi Pooljuhtide Instituut jne.). Kogemusi vahetama on käidud Jaapanis, USA-s, Saksamaal LV-s, Soomes, Bulgaarias, Ungaris, Austrias. TPI teadlaseperet on täiendatud ühe doktori ja 15 teaduskandidaadiga. Rakendusüraeringud pooljuhtmaterjalide ja elementide loomisel, mis leiavad kasutamist optoelektronikas, robototehnikas, päikesenergeetikas, mõõtetehnikas, on kaitsnud paljude autoritunnistustega, nende evitamisest saadud majanduslik efekt ulatub miljonitesse rubladesse. Uurimistööd on lülitatud NSV Liidu TA ja VMN-i sihtprogrammidesse. Mõõdunud aastal pälvis kollektiiv Eesti NSV riikliku preemia.

Tahaks loota, et Tallinna Polütehnilisele Instituudile osaks saanud kõrge riiklik autasu aitab sillutada teed optoelektronika materjalide problemlabori loomisele ja eriala 0643 taastamisele (väärrib meeldetuletamist asjaolu, et pooljuhtide uurimisgrupi baasil avati 1963. a. TPI-s uus eriala 0643 «Elektronika erimaterjalide tehnoloogia», mis oma 10 tegevusaasta jooksul andis vabariigi rahvamajandusele üle 200 elektroonika-inseneri) instituudis.

**PEENMEHAAINIKA KATEEDRI JUHATAJA DOTSENT ENN HEDRE:**

Tööpunalipu orden on muidugi kõrge tunnustus ja kohustab paremini töötama. See on tunnustus kogu kollektiivile.

MP-eriala ja kateedri saavutuseks võib kõigepealt pidada seda, et selgelt on tõusnud eriala efektiivsus. Probleeme on (nagu mitmel teiselgi erialal) eriala populaarsusega. Loodame, et olukord paraneb, teist aastat töötab kateedri juures keskkooliõpilaste tehnikaring.

Edenenud on teadustöö: kateedri juurde avati aspirantuur (dots. M. Ajaotsa miniatuurhõrdepaaride uurimisgrupp). Heal järjel on leiundustegevus.

Eesoisvad ülesanded: hästi ja sisukalt rakendada uued õppeplaanid. See nõuab, et õpiksid ka õppejõud (arvutus- ja robotitehnika, uudne mõõtetehnika). Vaja on jõupingutusi, et teadustöö tulemused kiiremini tööstusse jõuaksid. Tööstuses peab taastuma INSENERI PRESTIIŽ — arvan, et ka siin saab kateeder kaasa aidata.

**ГЕРОЙ СОВЕТСКОГО  
СОЮЗА, СТАРШИЙ  
ПРЕПОДАВАТЕЛЬ  
В. М. КОЗЛОВ**

У нас большой радостный праздник. Президиум Верховного Совета СССР за успехи, достигнутые в подготовке высококвалифицированных специалистов награждает орденом Трудового Красного Знамени наш институт.

В годы Великой Отечественной войны, когда часть награждали орденом, каждый воин — солдат, сержант, офицер — клялись перед знаменем части еще настойчивее проявлять мужество и отвагу, еще крепче любить и защищать Родину.

И теперь каждый из нас — будь это доктор наук или студент, преподаватель или служащий — должен проникнуться мыслью, желанием и стремлением работать еще лучше, плодотворнее, чтобы наш институт встал на правом фланге высших учебных заведений не только республики, но и всей страны.

**СЕРГЕЙ ПРЕЙС, АСПИРАНТ**

В жизни любого человека есть минуты подведения итогов, время для размышления, ибо движение вперед возможно только с опорой на достигнутое.

Итак, высшая награда Родины за трудовые успехи. Высокая оценка достижений коллектива, и в то же время выражение доверия институту. Каждый студент, преподаватель или работник института, каждый, кто так или иначе связал свою судьбу с судьбой ТПИ, невольно задумывается в эти дни, чем заслужил институт высокую награду и что он сам конкретно сделал для этого, какова его доля в общем деле.

Считаю, что половину своей сознательной жизни я провел в стенах института. Достаточный срок для понимания того, за что институт удостоен ордена Трудового Красного Знамени. Это крупный научный центр, сильная инженерная школа, самый большой вуз республики, школа жизни молодежи. За годы своего существования ТПИ достиг многого и в подготовке инженеров, и в воспитании командиров, руководителей индустрии своей республики. По-моему, долг и обязанность каждого из нас честно и с максимальной продуктивностью работать на порученном ему участке.

**СИЛЬВИЯ ЙОРС,  
ВУ-97**

Проучась в институте почти пять лет, я обрела новых друзей, товарищей, знания по своей будущей специальности. Здесь я научилась жить и работать в коллективе, активно участвовать в деятельности комсомольской и партийной организаций института. И потому считаю, что выскажу мнение всех студентов, обучающихся в ТПИ: институт по праву заслужил эту высокую награду. Орден Трудового Красного Знамени является результатом огромной работы всего коллектива института. Благодаря усилиям всех сотрудников ТПИ он стал одним из ведущих учебных заведений республики, где готовят высококвалифицированных специалистов, работающих во многих отраслях народного хозяйства страны.

На нас, студентов сегодняшнего дня возлагаются особые требования — продолжать и развивать те замечательные традиции, которые существуют в институте. Призываю всех студентов приложить все знания, силы для выполнения взятых повышенных обязательств, помочь в строительстве запланированных объектов, повысить успеваемость, активно принять участие в подготовке и проведении пятидесятилетия института.

# TÄNA СЕГОДНЯ

**KEEMIAATEADUSKONNA KOMSOMOLIBÜROO SEKRETÄR ÜLIÕPILANE TERJE PÖDER:**

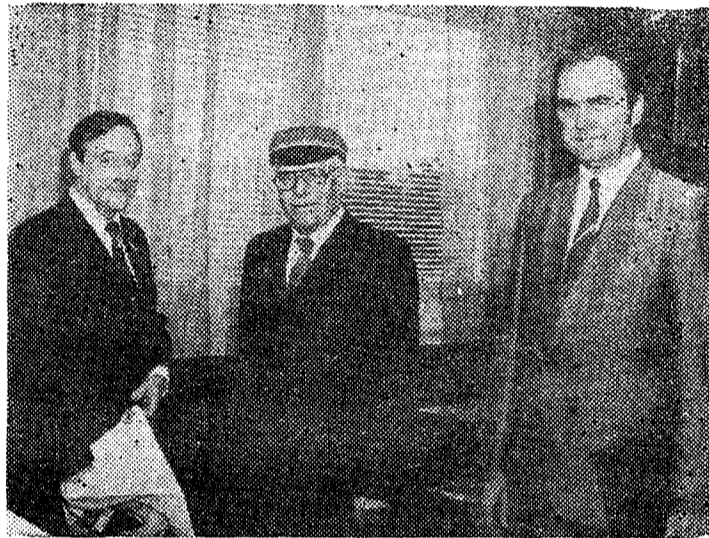
Minu arvates on TPI ordeni auga ära teeninud. Sel aastal saab vabariigi ainuke tehniline kõrgkool 50-aastaseks. Diplomi on nende aastate jooksul saanud aga paljud. Enamus on tõestanud ja tõestavad, et diplom on õigele inimesele antud, juhtides edukalt vabariigi rahvamajandust.

Tööpunalipu orden on tunnustuseks kõigile. Uhkust võivad tunda õppejõud, sest nemad on instituudile kuulsust võitnud teadustöega.

Ka üliõpilased on andnud oma panuse. Palju on andekaid tudengeid, kes põhitöö — õppimise — kõrvalt jõuavad teha teadust, osaleda aineolümpiaadidel, taidlusringides, spordisektsioonides, huvialaklubides. Instituudi nägu on paljuski ka meie, tudengite, kujundada.

Tõsi, alati saab teha paremini kui enne. Iga üliõpilane peaks veel palju tõsisemalt suhtuma oma ülesannetesse ja kohustustesse. Püüdma võtta instituudist maksimaalne ja ka andma maksimaalselt. Kindlasti on võimalik veelgi paremini õppida, seda näitab praegunegi sess. Üliõpilane peaks olema aktiivsem. Osalema talle pakutavas ja ka ise kaasa aitama, et üritused tõesti õnnestuksid.

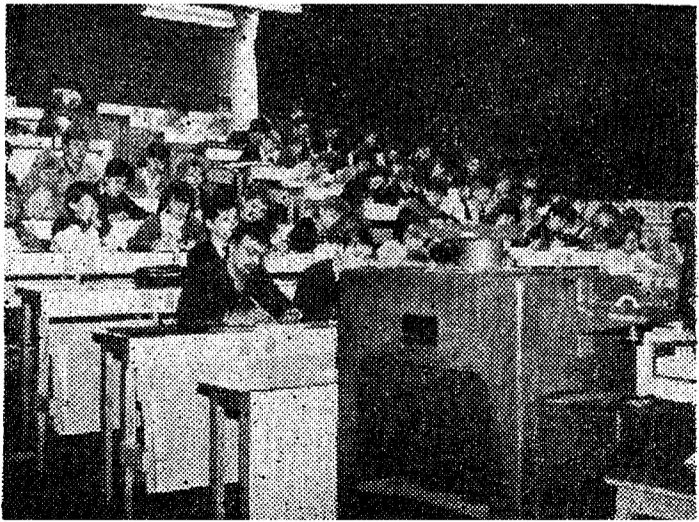
Seovin, et tudengid ei saaks enam öelda, et mitte midagi ei ole teha. Ja et kõik igati aitaks kaasa aastapäeva ürituste korraldamisele ja teostamisele.



Meie tänast ja homset päeva jääb kindlasti ilmetama NSV Liidu kõrg- ja keskerihariduse ministri G. JAGODINI külaskäik meie instituuti 15. novembril 1985.



Kuvariklass — konkreetne panus arvutustehnika arendamiseks.



Rektor Boris Tamm: «Edaspidi ei ole tarvis keskmisi inseneri, on vaja ainult HÄID INSENERE.»

«TALLINNA POLÜTEHNİK»

«ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК»

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Organi kartkoma, vektorata, komitee LKSMO ja profkoma Tallinnse politehnitseskogo inžnitskogo «Tallinnseki politehniki». Tipograafia «Južnealu», Linnk. 40/42.  
Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-381.  
Aadress redaktsijaks: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, ruum 204. Tel. 537-381.

Tell. nr. 242.  
MB-00641.

Vastutav toimetaja  
R. MIKENBERG